

Εργασία στα Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Κείμενο: «Ερωτόκριτος», Βιτσέντσου Κορνάρου

- **Θέμα εργασίας:** «Συνθέτουμε τις δικές μας Μαντινάδες, εμπνεόμενοι από την ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας»

Πίνακας Γιάννη Τσαρούχη: «Ερωτόκριτος και Αρετούσα», που περιλαμβάνεται στο σχολικό βιβλίο «Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας», Γ΄ Γυμνασίου, σελ.23) (ΠΗΓΗ: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2218/Keimena-Neoellinikis-Logotechnias_G-Gymnasiou_html-empl/index02_02.html)

- **Διδάσκουσα:** Γκενεράλη Αγγελική, ΠΕ02
- **Μαθητές/ τριες Γ΄1 - Μαθητές/ τριες Γ΄2**
- Στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και με αφορμή το έργο του Βιτσ. Κορνάρου «Ερωτόκριτος», απόσπασμα του οποίου επεξεργαστήκαμε στην τάξη, δόθηκε ως εργασία δημιουργικής γραφής στους μαθητές/ τριες, το θέμα «Συνθέτουμε τις δικές μας Μαντινάδες, εμπνεόμενοι από την ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας», αφού πρώτα τα παιδιά διδάχτηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού του τύπου τραγουδιών με χαρακτηριστικά παραδείγματα.
- **Στόχοι της εργασίας:**
 1. Να γνωρίσουν οι μαθητές/ τριες, επ' αφορμή ενός εμβληματικού κειμένου της Κρητικής Λογοτεχνίας, του «Ερωτόκριτου», ένα άλλο είδος ποιητικής έκφρασης, το χαρακτηριστικό στιχούργημα της κρητικής (και όχι μόνο) λαϊκής παράδοσης, τις μαντινάδες, που άπτονται μιας πλούσιας θεματικής.
 2. Να μετουσιώσουν το έμμετρο αφηγηματικό ποίημα του «Ερωτόκριτου» σε ένα άλλο είδος λαϊκής ποιητικής έκφρασης, με κοινό θέμα και κοινά βασικά χαρακτηριστικά.
 3. Να εμπνευστούν από την ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας και να την αποδώσουν με τον δικό τους ποιητικό τρόπο.
 4. Να αποδώσουν και σε μορφή ζωγραφικής απεικόνισης, τους πρωταγωνιστές του έμμετρου μυθιστορήματος μαθητές/ τριες που επιθυμούν εναλλακτικό τρόπο έκφρασης.

«ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ» Β. ΚΟΡΝΑΡΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

- **Θέμα εργασίας:** «*Συνθέτουμε τις δικές μας Μαντινάδες, εμπνεόμενοι από την ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας*»

Τμήμα Γ'1

➤ **Αγγελόπουλος Ηλίας:**

Η αγάπη του Ερωτόκριτου για την Αρετούσα είναι πληγή μες στην καρδιά που του καίει τα στήθια.

Στα μάτια του Ερωτόκριτου λάμπει η Αρετούσα
ωσάν τα αστέρια τ' ουρανού που φέγγουν μες στην νύχτα.

Μες στη ζωή μου θα' θελα ένα όνειρο να ζούσα,
να' σουν ο Ερωτόκριτος κι εγώ η Αρετούσα.

➤ **Αθανασοπούλου Κωνσταντίνα:**

Πεζόστρατος:

Ηράκλη ρήγα, ήρθα εδώ ώστε να σου ζητήσω
το χέρι της κορούλας σου στο γιο μου να χαρίσω.

Ηράκλης:

Νεκρός ο γιος σου θα βρεθεί αν δε φύγει απ' τη χώρα.
Γι' αυτό τσακίσου από' δω αυτήν εδώ την ώρα!

➤ **Αποστόλου Ευάγγελος:**

Ερωτόκριτος:

Ας πέθαινα να μην πονώ από τον έρωτα σου,
αφού απ' τα μάτια χάθηκε για πάντα η θωριά σου.
Μη μου ζητάς να αρνηθώ ό,τι έζησα μαζί σου.
Θα σε λατρεύω όσο ζω και ας λείπω απ' την ζωή σου.

Πεζόστρατος:

Πώς θα αντέξω τον καημό να μην σε βλέπω, γιε μου!
Μακάρι και να άκουγες τι σου 'λεγα, αητέ μου.

Καθόσον δεν κατάφερα τη γνώμη να σ' αλλάξω
βρίσκομαι εδώ κατάχαμα και σβήνω σαν λαμπάδα.

Αρετούσα:

Εγώ είμαι η ανήμπορη, στα δίχτυα τους μπλεγμένη
Όσο και αν με αγάπησες, εγώ εδώ δεμένη.

➤ **Βόικος Ιωάννης:**

Ερωτόκριτος:

Στον ίδιο δρόμο η ζωή δεν θέλει να μας βάλει,
στενά τα περιθώρια και η αγάπη μας μεγάλη.

Στην άδικη απόφαση που δόθηκε σ' εμένα
να απαρνηθώ τον τόπο μου να περπατώ στα ξένα.

Αρετούσα:

Ανέ σε χάσω αγάπη μου, θωρώ τον θάνατο μου
γιατί στα χέρια σου κρατάς το κάθε όνειρο μου.

Ν' αλλάξω θέλω τακτική, να αλλάξω την καρδιά μου,
να κάνω θέλω αλλαγή, για να ερθείς κοντά μου.

➤ **Δημητριάδη Χριστίνα:**

Πεζόστρατος:

Ηράκλη, έφτασε ο καιρός το χέρι να ζητήσω
της όμορφης της κόρης σου για το Ρωτόκριτό μου.

Ηράκλης:

Τρελάθηκες και μώρανες με τούτα που μου λέγεις;
Πώς τόλμησες να το σκεφτείς και να μου τ'αναφέρεις;

➤ **Θεοδωροπούλου Πηνελόπη:**

Πεζόστρατος:

Τι έπαθα ο άμοιρος, που ήρθα στο παλάτι
για να ζητήσω προξενιά του γιου μου και της κόρης.
Αν ήξερα τι θα συμβεί, ποτέ μου δεν θα 'ρχόμουν
και τίποτα δεν θα'κανα μέσα από το μυαλό μου.

Ηράκλης:

Πως τόλμησες, θρασύδειλε, που ήρθες να ζητήσεις
την κόρη μου για νύφη σου, για νύφη του υιού σου;

Αν ήξερες τι σας βρει μετά απ'αυτή την σκέψη,
ποτέ σου δεν θα διάβαινες την πόρτα του σπιτιού μου.

➤ **Διαμαντής Ευάγγελος:**

(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία του μαθητή του Γ'1, Διαμαντή Ευάγγελου)

➤ **Κατσάρης Γεώργιος:**

Ερωτόκριτος:

Πλούτη, παλάτια και λεφτά, χρυσαφικά και λούσα
για μια καρδιά τ' αρνήθηκε όλα η Αρετούσα.

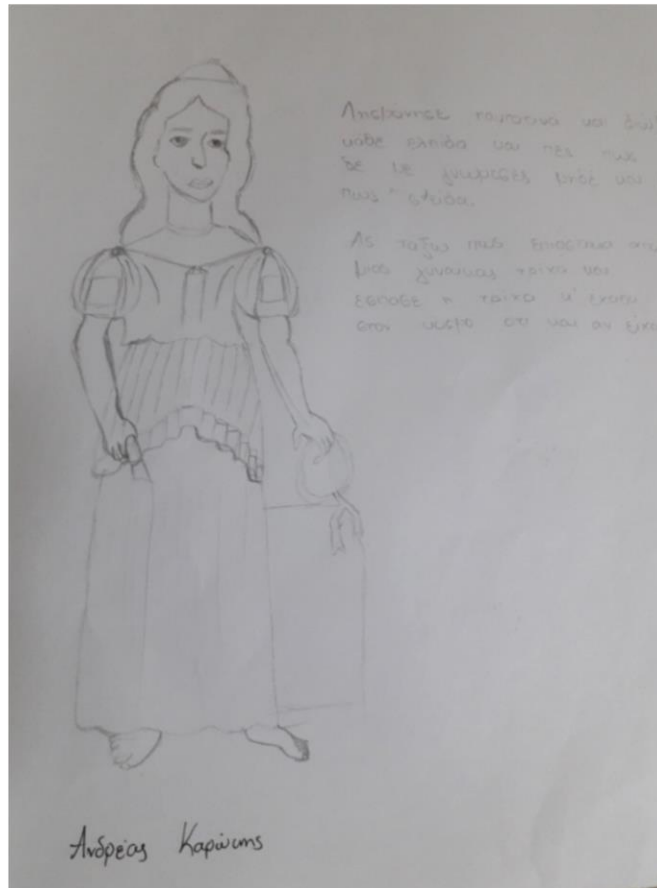
Αρετούσα:

Θε μου, σαν ξαναγεννηθώ, τον ήλιο αν αντικρίσω,
άντρα σαν το Ερωτόκριτο θα βρω και θ' αγαπήσω!

➤ **Καρώκης Ανδρέας:**

Ερωτόκριτος:

Λησμόνησε παντοτινά και διώξε κάθε ελπίδα
και πες πως δε με γνώρισες μηδέ κι εγώ πως σ' είδα.
Ας τάξω πως επιάστηκα από γυναίκας τρίχα
Κι έσπασε η τρίχα κι έχασα στον κόσμο ό,τι είχα!

(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία του μαθητή του Γ'1, Καρώκη Ανδρέα)

➤ **Κόλλιας Αλέξιος:**

Ερωτόκριτος:

Γαριφαλόχρωτη Αρετή, ίσαμε να 'ρθεις, φως μου,
εγώ ο Ερωτόκριτος, μες στη φωτιά θα λιώνω!

Λαός :

Ωσαν τον Ερωτοκριτο, λαούτο πιάνει η σκέψη
Η Αρετούσα η ακριβή, που καίγεται και κλαίει.

➤ **Κοντογεωργοπούλου Σταυρούλα:**

Ερωτόκριτος:

Κάποτε κάπου, αγάπη μου, θα τύχει να βρεθούμε,
κι όλα τ' αστέρια του ουρανού, μαζί θα τα μετρούμε.

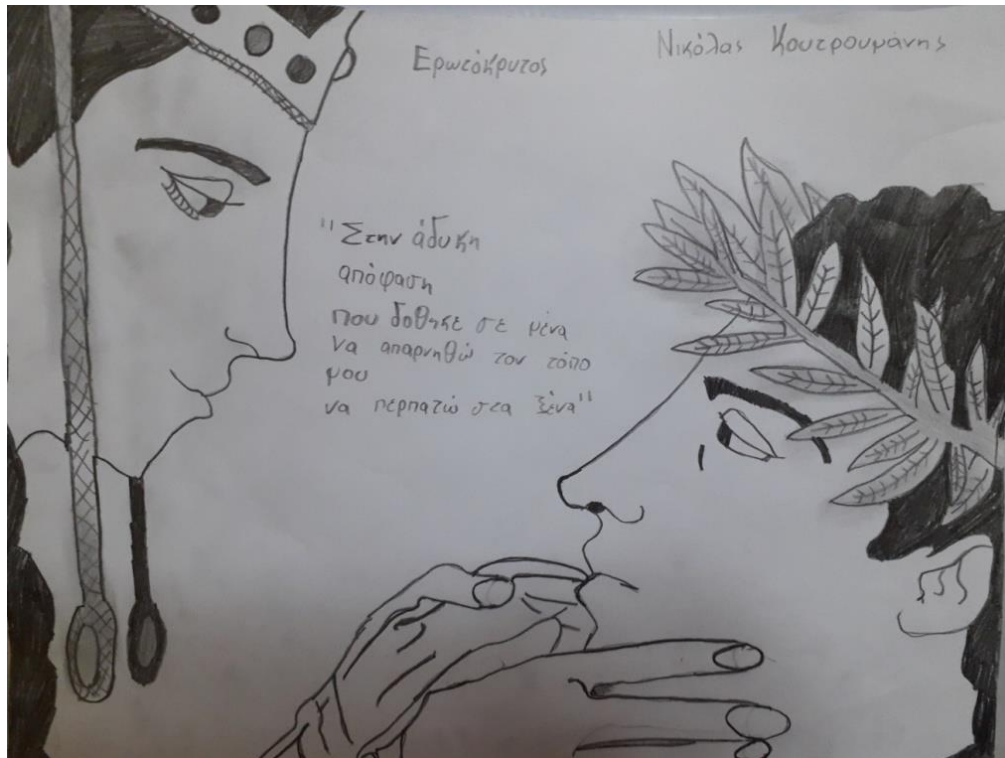
Θα της χάριζα μεμιάς του ουρανού τα άστρα,

μα τι να καταλάβεις πια με άφρονα πατέρα.

Αρετούσα:

Όρκο βαρύ θα ορκιστώ ο κόσμος να γυρίσει ,
κανείς δεν θα βρει δύναμη, εμάς να μας χωρίσει!

➤ **Κουτρομάνης Νικόλαος:**

(«Ερωτόκριτος και Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία του μαθητή του Γ'1, Κουτρομάνη Νικολάου)

.....

«ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ» Β. ΚΟΡΝΑΡΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

- **Θέμα εργασίας:** «Συνθέτουμε τις δικές μας Μαντινάδες, εμπνεόμενοι από την ιστορία του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας»

Τμήμα Γ΄2

- **Καραμπούλη Φωτεινή-Ραφαέλα:**

Ερωτόκριτος :

Τέσσερις μέρες μου 'μειναν, τα μάτια σου να βλέπω,
μα σαν αυτές μετά χαθούν, θα λήξει κι η ζωή μου.
Κάθε πρωί που θα ξυπνώ, σαν βλέπω φως του ήλιου,
Τον τόπο μου θα λησμονώ, την άδικη φυγή μου,
που ούτε θα σε ξαναδώ και άδεια θα' ναι η ψυχή μου.

Αρετούσα :

Χρόνια θα φύγουν και καιροί, στην Κρήτη να ξανάρθεις,
μα η καρδιά μου, σπίτι σου και πάντα εκεί θα ζεις.
Ποιος ξέρει, ίσως μας δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία,
να ζήσουμε τη ζήση μας μέσα στην ευτυχία.

- **Κωτσοπούλου Ιωάννα:**

Ερωτόκριτος:

Σήμερα ήρθα, βασιλιά,
για πρόταση να κάνω.

Την κόρη σου, Ηράκλειε,
για νύφη μου να πάρω.

Πεζόστρατος:

Ο γιος μου είναι άξιος
με αρετές μεγάλες,
την κόρη σου να νυμφευτεί
με τις μεγάλες χάρες.

➤ **Κριπαροπούλου Εβελίνα:**

(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία της μαθήτριας του Γ΄2, Κριπαροπούλου Εβελίνας)

➤ **Κωφού Άννα-Μαρία:**

Ερωτόκριτος:

Ο πατέρας σου μ' αβιζερνεί για να σ' απαρνηθώ,
ν' όμως θαρρώ πως δεν μπορώ μονάχος μου να ζω.

Αρετούσα:

Γλυκέ μου Ερωτόκριτε, ν' απονωβάνω θέλω
την γνώμη του πατέρα μου, που εγώ διαλέγω εσένα

Ηράκλης:

Παντέρμε, πίστεψες εσύ τον ρήγα θα ξεγιβεντίσεις;
Άμε και στο κοπέλι σου και πες του, τον 'ξορίζω!
Και στο παλάτι μην σκεφτείς για να ξαναπατήσεις,
αλλιώς εσύ του Χάροντα τ' αλώνι θα πατήσεις!

Πεζόστρατος:

Ρήγα, αναμαζώξου πια και μην αγγιγέρνεις,

μην αγγανίζεις και να ξες θα πω πως τον 'ξορίζεις.

➤ **Λάζαρος Νικόλαος:**

Ερωτόκριτος:

Ανάθεμά σε, Ηράκλειε, που το παιδί μου εξόρισες.
Τα λάθη του Έρωτος αυτού, ποτέ σου δεν συγχώρεσες.

Ο πλούτος και η δύναμη το νου σου τον τυφλώνει.
Κοιτάζεις το συμφέρον σου, η κόρη δεν σε μέλει.

Ήταν κι ο Έρωτας τυφλός όπου τους νέους ενώνει
Είσαι τυφλός στον νου κι εσύ, που αγάπη δε στεριώνεις!

Ηράκλης:

Θρασύ το στόμα σου, λωλέ, κι ο λόγος σου φαρμάκι!
Εγώ πίστη σου έδειχνα, για σύμβουλό μου σ' είχα.

Πεζόστρατε, μ'ατίμασες, υβριστικό από σένα.
Πως οι δύο νέοι καίγονται δε λέγεται σε κανένα.

➤ **Μπαρή Κωνσταντίνα:**

Εισαγωγή:

Την ίδια νύχτα εσμίξανε κάτω από το φεγγάρι
κι έδωσαν όρκο ισχυρό πως θ' ανταμώσουν πάλι.

Ερωτόκριτος:

Εγώ, αγάπη μου γλυκιά, θα φύγω μακριά σου,
μα εδώ αφήνω την καρδιά να' ναι παρηγοριά σου.

Αρετούσα:

Για σένα, Ερωτόκριτε, πολλά μπορώ να κάνω,
μα άμα φύγεις μακριά θα πέσω να πεθάνω!

Ερωτόκριτος:

Θα φύγω, Αρετούσα μου, θα πάω σε μέρη ξένα.
Μα η καρδιά και η ψυχή θα είναι εδώ σ' εσένα.

➤ **Μπουζαλά Ραφαηλία:**

Ερωτόκριτος:

Αχ, χρυσοπενεμένη μου και ακριβαναθρεμμένη,
όσο μακριά και αν κρυφτώ, όσο μακριά κι αν πάω,

εσένα πάλι θα ζητώ, εσένα θ' αγαπάω.

Κι όσο κι αν μ' εξορίζουνε κι όσο κι αν με μισούνε,
σ' εσένα θα ξαναγυρνώ να λέω <<Σ' αγαπάω>>.

Αρετούσα:

Μοσχοκανελοκόκκαλε και αγαπημένε άντρα,
γι' αυτό που ο ρήγας σου 'κανε, ο άκαρδος πατέρας,
ποτέ συγγνώμη κι άφεση να δώσω δεν θα στέρξω.

Μ' αυτό το τριαντάφυλλο σε αποχαιρετάω
και λέω πως θα σε αγαπώ και θα σε καρτεράω.

Ηράκλης:

Τα λόγια σου με κάνουνε πικρό και οργισμένο
κι η τόλμη σου η ανείπωτη, πυρό και θυμωμένο.

Αυτό που μου 'πες λίγο πριν πίσω θα σου το γυρίσω
και με απειλή θα σου το πω <<μην σε ξαναντικρίσω!>>.

Πεζόστρατος:

Πολυχρονεμένη βασιλιά, εγώ αν σε προσβάλλω,
μέρα να μην με ξαναβρεί και σε κακοκαρδίσω.

Μόνο την ευτυχία του του κοπελιού μου θέλω
και αν σε πίκρανα πολύ, δεν θα ξαναενοχλήσω.

➤ Νικολόπουλος Κωνσταντίνος:

Ήθελε ο Πεζόστρατος το γιο του να παντρέψει
μα ο βασιλιάς τα όνειρα θα του τα αποτρέψει.

Το 'μαθε ο Ερωτόκριτος και άρχισε να μαζεύει.
Και η Αρετούσα η καλή τρέχει να τον γυρεύει.

Ο Ερωτόκριτος ο νιος, ήταν γενναίος και τρανός,
κι η Αρετούσα ήξερε ότι ήτανε φτωχός.

Οι νέοι θέλανε μαζί οι δυο τους να 'ναι πάντα,
αλλά ο ρήγας ο σκληρός το γάμο δεν τον θέλει.

➤ Ντέντες Παναγιώτης:

Κέρδη, παλάτια και λεφτά,
όλα η Αρετή τα διώχνει.
Μα ερωτεύτηκε βαθιά
του νέου τη χρυσή καρδιά!

➤ **Μεταξάς-Μαριάτος Ερμής:**

(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία του μαθητή του Γ'2, Μεταξά-Μαριάτου Ερμή)

➤ **Ξυπολιά Ανδριάνα:**

Πεζόστρατος:

Ρήγα μου, ήρθα επαέ για γάμο να σε πείσω.
Συ έχεις πλούτη κι αφεντιές, μα εκείνος γνώση κι αρετές.

Πλούτη αξία πια καμιά δεν έχουν, όταν δυο παιδιά
στο γάμο που γυρεύουνε εμπόδια τους φέρνουν.

Ηράκλης:

Επαέ αν σε ξαναδώ, τα πόδια θα σου κόψω
πού χεις το θράσος να ζητείς την κόρη να σου δώσω.
Και πες του γιου σου, όσο ζω και ώσπου να πεθάνω,
σε μέρη μακρινά θα ζει, αλλιώς θα τον σκοτώσω!

➤ **Παπαδοπούλου Γεωργία:**

Ο Ερωτόκριτος τρελά ερωτευμένος πήγε
να πέσει ίσα στο γκρεμό σαν να΄ταν προδομένος.

Η Αρετούσα έκλαιγε και έστεκε θλιμμένη
μ' όλα αυτά που έγιναν ένιωθε αδικημένη.

➤ **Παπαλεξοπούλου Βασιλική:**

Γλυκιά μου Αρετούσα μου, ο βασιλιάς μας χώρισε
μα ακόμα την αγάπη μου στην αγκαλιά σου έχεις.

Ο δρόμος μας εχώρισε, οριστικά φοβάμαι.
Αλλά εσένα θα αγαπώ όσο μακριά και να΄μαι.

Θα είμαι πλέον μακριά, μακριά από την πόλη,
μα ακόμη και αν άλλον παντρευτείς, την καρδιά μου έχεις όλη.

Αυτά είν' τα τελευταία μου τα λόγια προς εσένα,
αλλά τα πλούτη κι οι αφεντιές δεν εφέρνουν χαρά σε κανέναν.

➤ **Παχής Λάμπρος:**

Ηράκλης:

Πώς τόλμησε, ο άτιμος, έτσι να με προσβάλει.
Στο σπιτικό μου επρόβαλλε για γάμο να την πάρει.

Τον είχα σύντροφο καλό, έμπιστο, μορφωμένο,
μα τέτοια πισώπλατη χωσιά άλλη δεν περιμένω.

Πεζόστρατος:

Δύσκολα τα πράματα, δύσκολοι καιροί
Επήγα στου Ηράκλειου το σπίτι για αθιβολή.

Αγοιάστηκε ο άτιμος σαν τον εγκέλαδο ίσος.
Η αμάχη του άπειρη ήταν, σαν πεινασμένος λύκος.

➤ **Πέττα Ελένη:**

Ερωτόκριτος:

Να έχεις το χαμόγελο πάντα στο πρόσωπό σου
και εάν πιστεύεις στο Θεό, θα είναι στο πλευρό σου.

Αρετούσα:

Ούτε ο Θεός δεν θα μπορεί το χέρι του να βάλει
μέσα στα βάθη της καρδιάς όπου σε έχω βάλει.

➤ **Βασιλόπουλος Νικόλαος:**

(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία της μαθήτριας του Γ'2, Βασιλόπουλου Νικολάου)

➤ **Σπυροπούλου Ευγενία:**

Ερωτόκριτος:

Είναι πικρά τα δάκρυα του αποχωρισμού.
Σαν να βρισκόμαστε κι οι δυο στην άκρη του γκρεμού.

Αρετούσα:

Τον κύρη μου θα αρνηθώ κι όλους θα τους μισήσω.
Μετά, αγάπη, εσένανε θα 'ρθω να κατοικήσω.

➤ **Ταπεινός Ανδρέας**

Ερωτόκριτος:

Αρετούσα μου γλυκιά, που 'χεις λουλούδια στα μαλλιά,
τον άντρα που επιθυμείς δεν θα μπορείς να παντρευτείς.

Αρετούσα:

Ερωτόκριτε καλέ, γενναίο παλικάρι.
τι κρίμα πια που δεν μπορείς αυτή που θες να παντρευτείς.

➤ **Φραντζή Κασσιανή:**

Ερωτόκριτος:

Ω Αρετούσα όμορφη και μοσχοκαρυδένια,
σε σκέφτομαι συνέχεια, μικρή μαλαματένια.

Ο Ρήγας τον κύρη έδιωξε κι εμένα με εξορίζει,
Αλλά το χέρι σου σ' εμέ για πάντα θα γυρίζει.

Αρετούσα:

Όμορφε Ερωτόκριτε, εγώ για σε πονάω
μα ήταν της μοίρας μας γραφτό, ποτέ να μην σε πάρω.

Η μοίρα μας είναι βαριά και δεν μας αρωτάει
Του χωρισμού η μαχαίριά πάντα θα μας πονάει!

➤ **Σκόνδρα Κιάρα:**

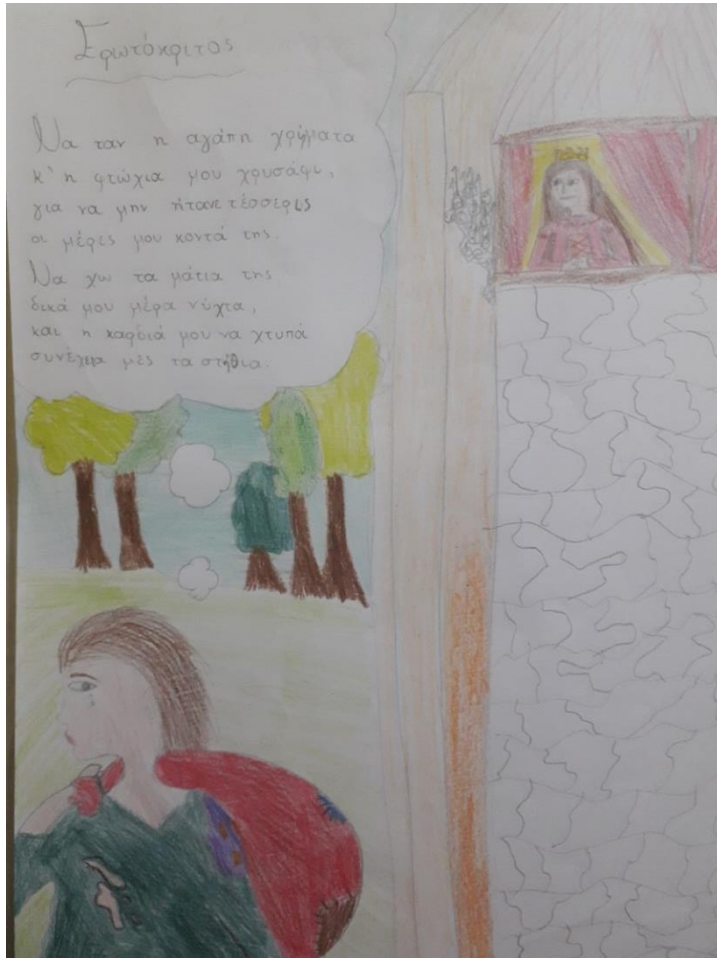
(«Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία της μαθήτριας του Γ'2, Σκόνδρα Κιάρας)

➤ **Τζανή Καλομοίρα:**

Ερωτόκριτος:

Νά' ταν η αγάπη χρήματα κι η φτώχεια μου χρυσάφι,
για να μην ήταν τέσσερις οι μέρες μου κοντά της.

Να' χω τα μάτια της κοντά, δικά μου μέρα νύχτα
και η καρδιά μου να χτυπά συνέχεια μες στα στήθια.

(«Ερωτόκριτος και Αρετούσα»: Μια εικαστική δημιουργία της μαθήτριας του Γ'2, Τζανή Καλομοίρας)

.....